

10. ETKİNLİK

a. Aşağıdaki metni okuyunuz.

Yumuşak yünleri ve sakin bakışlarıyla içimi ısıtan hayvanlardır koyunlar. Köydeki gün-
lerimde belki de en çok özlem duyduğum şey doğada koyunlarımızı otlatmaktır. Dedemle
sürünün arasında dolaşırken sohbet ettiğimiz o günleri hiç unutamam. Sürüdeki koyunlar
arasında bir tanesi de doğdu doğalı benim koyunum olmuştur. Pamuk adını verdiğim bu
pamuk gibi bembeyaz koyun, hem sürmeli gözleriyle etrafı meraklı meraklı süzer hem de
heyecanla beni takip ederdi. Onu ellerimle beslediğim o günlere tekrar dönebilsem...

b. Okuduğunuz metinden alınan cümleyi inceleyiniz. Altı çizili kelimelerin karşıladığı an-
lamları yazınız.

Pamuk adını verdiğim bu pamuk gibi bembeyaz koyun, hem sürmeli gözleriyle
etrafı meraklı meraklı süzer hem de heyecanla beni takip ederdi.

Pamuk (Birinci kelime): Koyuna takılan özel isimdir; tek ve belirli bir varlığı karşılar.

pamuk (İkinci kelime): Bitki adı olan cins (tür) isimdir; koyunun yününün beyazlığını ve
yumuşaklığını anlatmak için tür adı olarak kullanılmıştır.

c. Altı çizili kelimelerden hangisi aynı cinsten varlıkları karşılamak, hangisi eşi olmayan bir
varlığı karşılamak için kullanılmıştır? Söyleyiniz.

pamuk (küçük harfle yazılan): Aynı cinsten varlıkları karşılamak (tür/cins ismi) için
kullanılmıştır.

Pamuk (büyük harfle yazılan): O hayvana özel olarak konulan, dünyada eşi ve benzeri
olmayan tek bir varlığı karşılamak (özel isim) için kullanılmıştır.

ç. Okuduğunuz metinden aynı cinsten varlıkları karşılayan kelimeler bularak bu kelimeleri
ilgili alana yazınız.

Sıra	Metinden Bulduğum Tür İsim
1	koyun
2	sürü
3	gün
4	göz

d. Sayı vermeden ismin birden fazla olduğunu nasıl ifade edebiliriz? Tartışınız.

İsimlerin sonuna çoğul eki olan "-lar / -ler" ekini getirerek (koyunlar, günler gibi) ya da
biçimce tekil olsa bile anlamca çokluk bildiren topluluk isimlerini (sürü, ordu, demet gibi)
kullanarak ifade edebiliriz.

e. Okuduğunuz metinde geçen aşağıdaki kelimelerin tür bakımından farkını açıklayınız.

KOYUN

KOYUNLAR

SÜRÜ

KOYUN: Tek bir varlığı bildiren tekil isimdir.

KOYUNLAR: "-lar" çoğul ekini alarak birden fazla koyunu bildiren çoğul isimdir.

SÜRÜ: Çoğul eki almadığı hâlde yapısında birden çok koyunun oluşturduğu grubu/topluluğu
bildiren topluluk ismidir.